

Ardaas

Onderdeel van de Nederlandse Sikh Gutka

Vertaling door: Theodorus Singh Teekgur

Algemene inleiding

Inleiding

Het Sikh gebedsboek (Gutka) bevat de meest gangbare gebeden die door Sikhs worden gereciteerd. Gebruikelijk worden deze gebeden in het Gurbani / Punjabi gereciteerd, heel soms in het Engels. Met deze Nederlandse vertaling hoopt de vertaler de gebeden beter toegankelijk te maken voor 2e en volgende generaties Sikhs in Nederland en Vlaanderen. Maar ook voor autochtone Nederlanders en Vlamingen die in religie en levensbeschouwing geïnteresseerd zijn worden met deze vertaling de Sikh teksten meer toegankelijk.

Gebruiksaanwijzing

Het is wellicht vreemd en ongebruikelijk om voor een 'boek' een gebruiksaanwijzing te schrijven. Het betreft hier echter voor Sikhs heilige teksten. Uit respect voor deze teksten wordt de lezer vriendelijk doch dringend verzocht om;

1. Je (handen) te wassen voorafgaande het lezen.
2. Tijdens het lezen het hoofd te bedekken en de voeten te ontbloten.
3. Geen voedsel (eten of drinken) te nuttigen tijdens het lezen.

Vertalings-Info

Deze vertaling streeft drie dingen na:

1. Zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke tekst blijven
2. Te reciteren zijn.
3. Zo min mogelijk interpretatie bevatten.

De gevolgde weg om dit te bereiken was:

1. Het verzamelen van zo veel mogelijk verschillende Engelse vertalingen van de teksten, via het internet.
2. Het woord voor woord vertalen van de Gurmukhi tekst naar het Nederlands / Engels, dit met hulp van woordenboeken en mensen die het Punjabi machtig zijn.
3. Het verwoorden van bovenstaande in reciteerbare Nederlandse zinnen. Hiervoor moest uit veel Engelse teksten een hele hoop 'verklaringen' worden verwijderd. Als deze nodig en nuttig zijn worden ze weergegeven in de uitleg bij elke regel of vers van elke gebed.
4. Het dagelijks reciteren van de vertaalde gebeden om fouten er uit te halen en de teksten beter te maken.

De vertaler beseft maar al te goed dat vertalingen oorzaak zijn van fouten. Hier betreft het zelfs een vertaling (vanuit het Engels) van een vertaling (vanuit het Punjabi). Ondanks dat de vertaler zijn uiterste best heeft gedaan heeft hij dus niet de illusie dat er geen fouten of onvolkomenheden in de tekst zitten. Deze fouten zijn niet expres of bewust gemaakt maar uit onwetendheid. De vertaler excuseert zich hiervoor en hij vraagt vriendelijk doch dringend om geconstateerde fouten aan hem door te geven zodat die in volgende versies gecorrigeerd kunnen worden. (e-mail adres: prive@todorus.nl)

Transliteratie-Info

Voor de transliteratie is gekozen voor de meest eenvoudige vorm. Dat wil zeggen er worden vrijwel geen diakritische tekens gebruikt (alleen de 'è'. De vele nasale klanken zijn schuin ('Italic') weergegeven en de retroflex klanken (tong krult omhoog tegen het gehemelte en 'flipt' naar beneden) zijn onderstreept. Alle zgn. 'half' klanken worden gewoon met de hele letter aangegeven.

Het gevolg hiervan is dat de transliteratie wellicht niet voldoende is om een juiste uitspraak te geven maar wel voldoende om een in het Gurmukhi geciteerde tekst te kunnen volgen.

Tekst weergave

De tekst wordt regel voor regel weergegeven:

Bruin: Het originele Gurmukhi / Punjabi

Magenta: De Nederlandse transliteratie

Wit: De Nederlandse vertaling

Geel: Toelichting / uitleg in het Nederlands.

Ardaas

Ardaas betekend 'gebed'. De Ardaas is het standaard sikh gebed en geeft in een notendop de sikh geschiedenis weer. De 'korte' Ardaas is het 'verplichtte' deel en behandelt alleen de Goeroes. De rest kan, in principe, naar believen worden ingevuld. De Rehat Maryada (Sikh regels en gebruiken) schrijft voor dat de Ardaas ten minste bestaat uit het deel vanaf 'Ardaas. 1 God.....' tot en met '.....de Sri Goeroe Granth Sahib, schenk aandacht, lees en roep, Wahegoeroe' (de Korte Ardaas dus). Deze tekst is van Goeroe Gobind Singh (de 10de Sikh Goeroe).

Hier is de 'standaard' vorm weergegeven (hoewel sommige details per gurdwara of persoon kunnen verschillen). Deze 'standaard' vorm is de meest gebruikte en dient bijvoorbeeld ter afsluiting van de Nithem (vroeg ochtend gebed) en de Rehiraas (middag gebed). Maar de ardaas wordt ook gereciteerd aan het begin, maar zeker aan het einde, van allerlei activiteiten en ceremonies.

In de 'Ardaas plus' zijn ook het inleidende- en afsluitende lied weergegeven die gewoonlijk worden gezongen voorafgaande aan een lezing uit de Sri Goeroe Granth Sahib (het heilige boek - de levende Goeroe - van de Sikhs). Hieraan nog voorafgaande wordt in de 'dienst' nog de korte 'Anand' (vers 1 t/m 5 + 40) afgesloten met de 'Salok' (laatste vers van Japji Sahib) gezongen.

Volgens de Sikh Rehat Maryada (regels en gebruiken) moet de ardaas worden uitgevoerd voordat men een (belangrijke) taak begint. De Ardaas dient altijd staande te worden uitgevoerd. Men buigt (voorhoofd op de grond) vooraf en daarna.

ਤੂ ਠਾਕੁਰੁ ਤੁਮ ਪਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥

toe thaakur tum pah ardaas.

U bent Heer en Meester; aan U draag ik dit gebed op.

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰੀ ਰਾਸਿ ॥

djee-o pind sabh teerie raas.

Dit lichaam, deze ziel, behoren U toe.

ਤੁਮ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੇਰੇ ॥

tum maat pitaa ham baarik teeree.

U bent moeder en vader; wij zijn Uw kinderen.

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮਹਿ ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ ॥

tumrie kripaa mah soekh khaneeree.

Er is zoveel vreugde, door Uw Genade!

ਕੇਇ ਨ ਜਾਨੈ ਤੁਮਰਾ ਅੰਤੁ ॥

koo-i na djaanèè tumraa ant.

Niemand kent Uw grenzen.

ਉਚੇ ਤੇ ਉਚਾ ਭਗਵੰਤ ॥

oetchee tee oetchaa phagvant.

O Hoogste der hogen, meest vrijgevige God,

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਤੁਮਰੈ ਸੂਤ੍ਰਿ ਧਾਰੀ ॥

sagal samagrie tumrèè soetri thaarie.

de hele schepping is aan Uw draad geregen.

ਤੁਮ ਤੇ ਹੋਇ ਸੁ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ॥

tum tee hoo-i soo aagi-aakaarie.

Dat wat van U komt is onder Uw gezag.

ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨੀ ॥

tumrie gat mit tum hie djaanie.

U alleen kent Uw toestand en omvang.

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥੮॥੪॥

naanak daas sadaa kurbaanie. (8|4)

Nanak, Uw slaaf is voor eeuwig een offer. (8|4)

- 'Wees hen genadig' toon Uw vergeving / barmhartigheid.

(8|4) Bovenstaand vers (8 regels) wordt vaak gebruikt als inleiding voor de Ardaas in de 'reguliere Sikh dienst'.

|4) In bovenstaande 8 stappen word de noodzaak van goed gedrag benadrukt. De mens is een denkend dier en moet vooruit denken, aan de gevolgen van zijn daden. Leren en slimheid kan een smerige gedachten niet verbergen. Houdt je ver van stelen en laster. Geef hebzucht in al zijn vormen op en vergeet niet dat aan alle wereldse dingen een einde komt.

ਅਰਦਾਸ: ॥

ardaas.

Ardaas

- Dit is het begin van de 'officiële' Ardaas. Wat hieraan vooraf ging (in Ardaas +).

- 'Ardaas' betekend gebed of aanroeping, smeekbede.

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ik-onkaar waahiguroe djie kie fateh

Een God, Wahegoeroe, aan Hem de overwinning.

- 'Wahegoeroe' is de naam die Sikhs meestal voor God gebruiken. Maar allerlei namen zoals; 'God', 'Heer', 'Allah' etc. worden ook gebruikt.

ਸ੍ਰੀ ਭਗੌਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥

srie phagoutie djie sahaa-i

Dat Zijn kracht ons bij staat.

- 'Bhagoutie' is letterlijk zwaard. Hier staat dit symbool voor Gods macht & kracht.

ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗੌਤੀ ਜੀ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦॥

vaar srie phagoutie djie kie paatshaahie dasvien

Ode aan Zijn macht door de 10-de heer.

- Met 'de tiende Heer' word de tiende Sikh Goeroe bedoeld, Goeroe Gobind Singh ji.

ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਗੌਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਲਈਂ ਧਿਆਇ ॥

pritham phagoutie simar kèè guroe naanak laa-i-en thiaa-i

Na eerst Zijn kracht te hebben herdacht, laat ons nu denken aan Goeroe Nanak.

- Ook hier word Zijn kracht gesymboliseerd door 'Bhagoutie' (het zwaard).
- 'Goeroe Nanak' is de eerste van de 10 Sikh Goeroes (1469-1539).
- 'Denken aan Goeroe Nanak' wil vooral zeggen; de leer van Goeroe Nanak.

ਫਿਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰੂ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸੁ ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈਂ ਸਹਾਇ ॥

phir angad guroe tee amardaas ramdaasè hoo-i-en sahaa-i

Dan aan de Goeroes Angad, Amardas en Ramdas die ons bijstaan.

- 'Goeroe Angad' is de tweede van de 10 Sikh Goeroes (1504-1552).
  - 'Goeroe Amardas' is de derde van de 10 Sikh Goeroes (1479-1574).
  - 'Goeroe Ramdas' is de vierde van de 10 Sikh Goeroes (1534-1581).
- Het licht (de geest) die daarna Goeroe Angad, Amardas & Ramdas inspireerde.

ਅਰਜਨ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਸਿਮਰੈ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ ॥

ardjan hargobind noo simrou srie hariraa-i

Herinner je Goeroes Arjan, Hargobind en Sri Hariraj.

- 'Goeroe Arjan' is de vijfde van de 10 Sikh Goeroes (1563-1606).
- 'Goeroe Hargobind' is de zesde van de 10 Sikh Goeroes (1595-1644).
- 'Goeroe Har Raj' is de zevende van de 10 Sikh Goeroes (1630-1661).

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਧਿਆਇਐ ਜਿਸ ਡਿਠੇ ਸਭਿ ਦੁਖਿ ਜਾਇ ॥

srie harikrishan thiaa-i-èè djis dithèè sabhi dukhi djaa-i

Denk aan Sri Hari Krishan wiens blik alle lijden doet verdwijnen.

- 'Goeroe Har Krishan' is de achtste van de 10 Sikh Goeroes (1656-1664).

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਯਾਇ ॥

teeg bahaader simri-èè khar na-o nidhi aavèè thaa-i

Mediteer over Tegh Bahadar, die negen schatten brengt

- 'Goeroe Tegh Bahadar' is de negende van de 10 Sikh Goeroes (1621-1675).

- 'Negen schatten'; 1. Diep geloof, 2. God gehechtheid, 3. Tevredenheid, 4. Onthechting (van aardse zaken), 5. Totale onderwerping aan Gods wil, 6. Evenwichtigheid (van geest), 7. Eeuwige vreugde, 8. Blijde verwondering, 9. Op God gerichte, ontwakende ziel (overwinning van het ego).

ਸਭ ਥਾਈਂ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ॥

sabh thaa-*i-en* hoo-i sahaa-i
en ons overal helpt,

ਦਸਵਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ !

dasvaan paatshah srie guroe gobind singh sahib djie
de tiende Heer, Sri Goeroe Gobind Singh ji,

- 'Goeroe Gobind Singh is de tiende, en laatste menselijke Goeroe van de Sikhs (1666-1708).

ਸਭ ਥਾਈਂ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ॥

sabh thaa-*i-en* hoo-i sahaa-i
die ons overal beschermt.

ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ
ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ, ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ! ॥

dasaan paatshaahieaan die djot srie guroe granth saahib djie dee paath
diedaar daa thiaan thar kee, boolo djie waahiguroe
Het licht van de tien meesters, de Sri Goeroe Granth Sahib,
schenk aandacht, lees en roep, 'Wahegoeroe'.

- 'De tien meesters' zijn de 10 Sikh Goeroes,
- 'Sri Goeroe Granth Sahib' is de Heilige tekst van de Sikhs. Het licht dat de 10 Sikh Goeroes inspireerde is nu bevat in de Goeroe Granth Sahib, de levende eeuwige Goeroe van de Sikhs (1708-Altijd).

ਪੰਜਾ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਚੌਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਚਾਲ੍ਹੀਆਂ ਮੁਕਤਿਆਂ,
ਹਠੀਆਂ, ਜਪੀਆਂ,

pandjaa piaariaan, tchouhaan sahibzaadiaan, tchaalhie-aan muktiaan,
hathiaan djappie-aan,

De vijf beminden, de vier prinsen, de veertig bevrijden, de standvastigen, de recitanten,

- 'De vijf beminden' zijn de 'Panj Pyare' de collectieve naam die gegeven is aan de vijf Sikhs (Bhai Sahib Singh, Bhai Dharam Singh, Bhai Himmat Singh, Bhai Mohkam Singh en Bhai Daya Singh) door Goeroe Gobind Singh bij de historische bijeenkomst in Anandpur op 13 April 1699. Zij vormden de kern van de Khalsa, die als de eerste om 'Khanda di Pahul', (de rite van het tweezijdig snijdend zwaard) ontvingen.
- 'De vier prinsen' zijn de 'Sahibzada' de vier zonen van Goeroe Gobind Singh die allen omkwamen in December 1705 tijdens de vervolging van de Sikhs. Ajit Singh (1687-1705), Jujhar Singh (1691-1705), Zorawar Singh (1696-1705), Fateh Singh (1698-1705).
- 'De veertig bevrijden' refereert naar 40 dappere Sikhs die hun leven lieten in een gevecht tegen het Mughal leger die Goeroe Gobind Singh achtervolgde. Deze slag vond plaats op 29 December 1705, bij het meer van Khidrana (ook Isharsar genoemd). Sri Goeroe Gobind Singh Ji, die de slag gadeslag vanaf een nabijgelegen heuvel prees hun moed en volharding en zegende hun als 'Chali Mukte', de 'veertig onsterfelijken'. Hierna wordt 'Khidrana' het 'meer van bevrijding' genoemd.
- 'De standvastigen' zijn diegenen die hun geloof, ondanks zware vervolging, onderdrukking en martelingen, niet opgaven.
- 'De recitanten' zijn diegenen die constant Gods naam en Gurbani (Heilige teksten) reciteren.

ਤਪੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਜੱਪਿਆ, ਵੰਡ ਛਕਿਆ,

*tapie-aan, djinhaan naam djappiaa, vand tchhakiaa,
de devoten, die Naam beleefden en hun part met anderen
deelden,*

- 'De devoten' zijn diegenen die de leer van de Goeroes naar de geest, van harte volgen. Bijvoorbeeld de drie Sikhs (Mati en Sati Das, zoons van Hira Nand Chhibbar, en Dyal Das, zoon van Mai Das) die Goeroe Tegh Bahadur in 1675 in de dood vergezelden.
- 'Die Naam beleefden' zijn diegenen die bij elke adem tocht Gods Naam (Wahegoeroe) 'herhalen'.
- 'Hun part met anderen deelden' zijn zij die wat ze hebben vrijgevig ter beschikking stellen.

ਦੇਗ ਚਲਾਈ, ਤੇਗ ਵਾਹੀ, ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ,

*deeg tchalaai-ie, teeg vaahie, deekh kee anditth kietaa,
een vrije keuken draaiende hielden, het zwaard hanteerden en*

ieders fouten en tekortkomingen door de vingers zagen,

- 'Een vrije keuken' (letterlijk: 'deeg' is 'ketel' is de langaar. Elke Sikh Gurdwara heeft integraal een keuken annex eetzaal waar (in de praktijk; na de dienst, maar in principe; altijd) een gratis maaltijd geserveerd word.
- 'Het zwaard hanteerden' (letterlijk: 'teeg' is 'zwaard') zijn diegenen die strijden voor de bescherming van de zwakkeren en voor gelijkheid en rechtvaardigheid. Bijvoorbeeld Baba Deep Singh (1682-1757)
- 'Fouten en tekortkomingen door de vingers zien' betekend; die niet wraakzuchtig zijn.

**ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸਚਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ,
ਖਾਲਸਾ ਜੀ, ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !**

*tinhaan piaariaan, satchiaariaan die kamaa-ie daa thiaan thar kee, khaalsaa
djee! boolo djie waahiguroe!*

*de geliefden en waarheidsgetrouwen, denk aan hun verdiensten,
O Khalsa, en zeg, 'Wahegoeroe'.*

- 'Geliefden' en 'Waarheidsgetrouwen' slaat vooral op die sikhs die hun leven lieten in de zware vervolgingen. Bijvoorbeeld tijdens de twee Sikhs holocausts (1e: Chhotaa Ghallughraa, 1746, 10.000 slachtoffers; 2e: Wadda Ghallughraa te Kup Rahira, 1762, meer dan 25.000 slachtoffers)
- 'De Khalsa' zijn de geïnitieerde Sikhs, zij hebben Amrit genomen.

ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ,

*tinhaan singhaan singhanie-aan nee tharam heet sies dittee,
De mannen en vrouwen van de Khalsa die hun geloof niet
verzaakte en er hun hoofd voor gaven,*

- 'Hun geloof niet verzaakte'; de Mughal heersers gaven Sikhs vaak de keuze tussen bekering tot de Islam of de dood.
- 'Er hun hoofd voor gaven'; bijvoorbeeld de 3.000 gevangen sikhs die in 1746 in 'partijen' dag na dag in publiek werden onthoofd op de paardenmarkt van Lahore. Ook loofden de Mughal heersers een prijs uit voor een sikh hoofd.
- 'De Khalsa' zijn de geïnitieerde Sikhs, zij hebben Amrit genomen.

ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ, ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ, ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ,

*band band kataa-ee, khooprie-aan luhaa-ie-aan, tcharkharie-aan tee
tcharhee,*

*hun lichamen in stukken gehakt, gescalpeerd, vastgebonden op
spijker wielen en gemangeld,*

- 'Hun lichamen in stukken gehakt'; bijvoorbeeld Bhai Mani Singh de Granthi (beheerder en verzorger) van de Gouden Tempel. In 1738 werd hij gearresteerd omdat hij weigerde een afkoop som te betalen en kreeg te horen hij zijn leven zou kunnen redden door zich tot de Islam te bekeren. Hij weigerde resoluut. Orders werden gegeven dat zijn lichaam ledemaat voor ledemaat in stukken moest worden gesneden. Toen de beul zijn werk begon vroeg hij hem om met zijn vingers, kootje voor kootje, te beginnen.
- 'Gescalpeerd'; Bijvoorbeeld Bhai Taru Singh die valselijk werd beschuldigd terroristen te huisvesten. Hij werd gearresteerd, vastgezet en gemarteld. Toen hij weigerde zich te bekeren werd zijn hoofdhuid samen met zijn haren ('Keshas') door de officiële schoenmaker verwijderd. Na enige tijd overleed hij in 1745.
- 'Spijkerwielen'; Bijvoorbeeld Subeg Singh en zijn zoon Shahbaz Singh die eerst werden gemangeld op spijkerwielen voordat ze, in 1746, onthoofd werden.

**ਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਏ ਗਏ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ
ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ,**

*aariaan naal tchiraa-ee ga-ee, gurduaariaan die seevaa la-ie kurbaaniaan
kietie-aan,*

in tweeën gezaagd, hun leven lieten tot behoud van de tempels,

- 'In tweeën gezaagd'; bijvoorbeeld Bhai Mati Das die, in 1675, voor de ogen van de 9e Sikh Goeroe, Goeroe Tech Bahadur, tussen planken werd vastgezet en in tweeën werd gezaagd.
- 'Leven lieten tot behoud van de tempels' (met tempels worden natuurlijk de Gurdwara's bedoeld); bijvoorbeeld de 86 Sikhs die gedood werden tijdens de 'Gurdwara Reform Movement'. Op 20 februari 1921 viel Mahand Narayan Das met zijn huurlingen een Jatha van 200 Sikh mannen, vrouwen en kinderen aan in de Gurdwara Nankana Sahib. Hun leider Bhai Lachman Singh werd, samen met andere sikhs, vastgebonden aan een boom en levend verbrand.

ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ, ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹੀ,

*tharam nahien haariaa, sikkhie keesaan suaasaan naal nibhaahie,
hun geloof niet verloren en hun haar ongeknipt lieten tot hun
laatste adem,*

- 'Hun haar ongeknipt lieten'; voor Sikhs is het haar 'heilig'. Het is een van de 5 K's die gedoopte Sikhs altijd bij zich moeten hebben. Aan het lange

ongeknipte haar (en de baard) zijn Sikh mannen dus te herkennen. Ze kunnen zich dus niet verschuilen of vermommen om hun verantwoordelijkheid te ontlopen.

- Bijvoorbeeld in het 'Panja station' incident dat op 31 Oktober 1922 2 sikhs het leven kostte toen ze een trein met uitgehongerde sikh gevangen tot stoppen dwongen om deze gevangen van water en voedsel te voorzien.
- Of de duizenden Sikhs die in de 18e eeuw werden dood gemarteld op Shaheed Ganj omdat ze weigerden zich tot de Islam te bekeren.

ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ, ਖਲਸਾ ਜੀ! ਬੋਲੋ ਜੀ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ॥

*tinhaan die kamaa-ie daa thiaan thar kee khaalsaa djie! booloo djie
waahiguroe!*

*gedenk de verdiensten van hun allen, O Khalsa, en zeg:
'Wahegoeroe',*

- 'De Khalsa' zijn de geïnitieerde Sikhs, zij hebben Amrit genomen.

ਪੰਜਾਂ ਤਖ਼ਤਾਂ, ਸਰਬੱਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

*pandjaan takhtaan, sarbatt gurduaariaan daa thiaan thar kee booloo djie
waahiguroe!*

*Denkend aan de vijf tronen en al de gurdwara's, zeg
'Wahegoeroe'.*

- Met 'de vijf tronen' word bedoeld de vijf Sikh 'Takhat's' ('zetels van macht' of 'tronen van gezag'). Deze vormen samen de belangrijkste autoriteit voor de Sikhs. De vijf zijn: Takhat Keshgarh Sahib te Anandpur, Takhat Patna Sahib in Patna, Bihar, Takhat Hazur Sahib in Nanded, Takhat Damdama Sahib in Talwandi Sabo, Bhatinda, en de belangrijkste de Akal Takhat te Amritsar.

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ, ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ
ਜੀ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿੱਤ ਆਵੇ,

*prithmee sarbatt khaalsaa djie kie ardaas hèè djie, sarbatt khaalsaa djie koo
wahiguroe, wahiguroe, wahiguroe tchitt aavee,*

*Nu het gebed van de gehele Khalsa. Mag het geweten van de
gehele Khalsa worden gevoed door 'Wahegoeroe',
'Wahegoeroe', 'Wahegoeroe'.*

- 'De Khalsa' zijn de geïnitieerde Sikhs, zij hebben Amrit genomen.

ਚਿੱਤ ਆਵਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ॥

*tchitt aavan kaa sadkaa sarab sukh hoovee,
en dat als gevolg hiervan, algeheel welzijn mag worden
verkregen.*

- Gelijkheid (of gelijkwaardigheid) van alle mensen is de basis van het Sikhisme. De Khalsa (de geïnitieerde Sikhs) zijn hieraan en aan rechtvaardigheid en hulpvaardigheid gehouden.

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਰੱਛਿਆ ਰਿਆਇਤ,

*djahaan djahaan khaalsaa djie sahib, tahaan tahaan ratcchhaa riaa-it,
Dat, overal waar er Khalsa zijn, er veiligheid, vrede,*

ਦੇਗ ਤੇਗ ਫ਼ਤਹ, ਬਿਰਦ ਕੀ ਪੈਜ, ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ, ਸਿ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
ਸਹਾਇ, ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਕੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ, ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

*deeg teeg fateh, bird kie pèèdj, panth kie djiet, srie saahib djie sahaa-i,
khaalsee djie kee bool baalee, booloo djie waahiguroe!
welvaart, succes, behoud van het geloof, overwinning van de
Panth, bescherming en aanwezigheid van de Khalsa mag zijn.
Zeg: 'Wahegoeroe'.*

- 'Deeg'+ 'fateh' is 'ketel'+ 'overwinning' is 'welvaart'.

- 'Teeg'+ 'fateh' is 'zwaard'+ 'overwinning' is 'succes'.

- 'De Panth' is de sikh gemeenschap.

- De Khalsa, maar ook de Panth, moeten garant staan voor veiligheid, vrede, welvaart, succes, vrijheid van geloof, bescherming etc. etc.

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾਨ, ਕੇਸ ਦਾਨ, ਰਹਿਤ ਦਾਨ, ਬਿਬੇਕ ਦਾਨ,
ਵਿਸਾਹ ਦਾਨ, ਭਰੋਸਾ ਦਾਨ,

*sikkhaan noen sikkhie daan, kees daan, rahit daan, bibeek daan, visaah daan,
pharoosaa daan,*

*Voor de sikhs de gift van het groeien in het geloof, de gift van
ongeknipt haar, de gift te leven als sikh, de gift van 't aanvoelen
van discriminatie, de gift van getrouw zijn, de gift van vertrouwen*

- Sikhs zijn in alle landen van de wereld een minderheid. In sommige landen

kunnen ze vrijelijk hun geloof belijden, in anderen worden ze, soms ernstig, vervolgt.

- 'Groeien in het geloof' is kennis vergaren van het sikhisme.

- 'Het ongeknippte haar', meer specifiek de Tulband, maar ook de Kirpan zorgt zelfs in 'het vrije westen' nog altijd voor ernstige problemen (discriminatie) voor de gelovige Sikhs.

ਦਾਨਾਂ ਸਿਰ ਦਾਨ ਨਾਮ ਦਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਸ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ,

*daanaan sir daan, naam daan, sri amritsar djie dee ishnaan,
en boven alles de gift van meditatie over het Heilige en het
baden in de Amritsar.*

- Met 'de Amritsar' wordt de 'sarovar' (heilige poel) rondom de Darbaar Sahib (Gouden Tempel) in Amritsar bedoeld.

ਚੌਂਕੀਆਂ, ਝੰਡੇ, ਬੁੰਗੇ ਜੁਗੇ ਜੁਗ ਅਟੱਲ,

*tchounkiaan, tchhandee, bungee, djugoo djug atall,
Dat groepen sikhs die hymnen zingen, de vlaggen en de
toevluchtsoorden, mogen blijven door de jaren.*

- Met 'vlaggen' wordt specifiek de sikh vlag ('Nishaan Sahib') bedoeld. Dit is een driehoekige oranje vlag met daarop in het zwart het 'Khanda' symbool.

- Het 'Khanda' symbool bestaat uit 1. Het tweezijdig snijdend zwaard, zelf ook 'khanda' genoemd. Dit is te vergelijken met het zwaard van vrouwe Justitia. 2. De werpring, die staat voor de eindeloze cirkel van reïncarnatie en 3&4. Twee kromzwaarden genaamde 'Miri' en 'Piri' die staan voor de Geestelijke- en Wereldlijke macht.

- 'Toevluchtsoorden' of verblijfplaatsen zijn de plaatsen waar oorspronkelijke (6e Goeroe) de misls bijeen kwamen, gemarkeerd door een toren binnen een ommuurde plek. Dit is geëvalueerd naar de huidige hostels (goedkope verblijfplaatsen voor bezoekers bij de sikh gurdwaras).

ਧਰਮ ਕਾ ਜੈਕਾਰ, ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ॥

*tharam kaa djèèkaar, booloo djie waahiguroe.
Dat rechtvaardigheid boven alles mag blijven regeren. Zeg,
'Wahegoeroe'.*

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ, ਮਤ ਉੱਚੀ, ਮਤ ਦਾ ਰਾਖਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ॥

sikkhaan daa man nievaan, mat utchie, mat daa raakhaa akaal purakh
waahiguroe,

*Dat de sikhs nederig en met grote wijsheid moge zijn! Dat
Wahegoeroe hun begrip mag bewaken!*

- 'Nederig en met grote wijsheid' impliceert 'eenvoudig leven met verheven
gedachten'.

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀਨ ਦਿਆਲ, ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਕ੍ਰਿਪਾ
ਨਿਧਾਨ ਜੀ, ਆਪਣੇ ਪੰਥ ਦੇ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਦਾਤਾਰ ਜੀਓ ॥

hee akaal purkh, dien diaal, karan kaaran, patit paavan, kripaa nidhaan djie,
aapanee panth dee sadaa sahaa-ie daataar djie-oo,

*O Onsterfelijk Wezen, eeuwige helper van Uw gelovigen,
liefdadige Heer,*

- Deze zin is natuurlijk een verwijzing naar God.

ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ
ਪੰਥ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

srie nankaanaa saahib tee hoor gurduaariaan gurdhaamaan dee, djinhaan
toon panth noen vitchhooriaa giaa hèè,

*voor de Nankana Sahib en andere schrijnen en plaatsen van de
Goeroe waarvan de gemeenschap is gescheiden.*

- De 'Nankana Sahib' is de Gurdwara in de buurt van Lahore, Pakistan die de
geboorteplaats van Goeroe Nanak, de eerste Sikh Goeroe markeert.

- Met 'waarvan de gemeenschap is gescheiden' word bedoeld die gurdwara's
en plaatsen die zich, sinds 1947, in Pakistan bevinden.

ਖੁਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰ ਤੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਦਾਨ, ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੀ ਨੂੰ
ਬਖ਼ਸ਼ੋ ॥

khulhee darshan diedaar tee seevaa sambhaal daa daan khaalsaa djie noen
bakhshoo,

geef de Khalsa er toegang toe, en het beheer ervan.

- (Zie ook de opm. bij de vorige zin). De Sikh gemeenschap in Pakistan zelf
is bijzonder klein en kan of mag deze niet onderhouden. Het eindeloze conflict
tussen India en Pakistan verhindert de Indiase Sikhs het beheer (en soms

zelfs het bezoek) van deze plaatsen.

ਹੇ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮਾਣ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦੇ ਤਾਣ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ,
ਸੱਚੇ ਪਿਤਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

hee nimaaniaan dee maan, nitaaniaan dee taan, niootiaan die oo-oet,
satcchee pitaa, waahiguroe,

*O U, de eer van de nederige, de kracht van de zwakke, help hun
die nergens op terug kunnen vallen, Ware Vader, Wahegoeroe.*

ਆਪ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ..... ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ ॥

aap dee hazoer ..... die ardaas hèè djie.

In Uw bijzijn houden we deze ardas .....

- De puntjes (.....) geven aan dat hier kan worden ingevuld waarvoor deze specifieke ardaas wordt geciteerd. Dit hangt dus van de gelegenheid af bijvoorbeeld het ochtend of namiddag gebed ('Nitnem').

ਅਖਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਭੁਲ ਚੁੱਕ ਮਾਫ਼ ਕਰਨੀ ਜੀ ॥

akhar daa vaadhaa khaataa phul tchukk maaf karnie djie.

*Vergeef elke ongeoorloofde toevoeging, weglating, fout en
vergissing.*

ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਕਰਨੇ ॥

sarbatt dee kaaradj raas karnee.

Vervul de doelen van iedereen.

ਸੇਈ ਪਿਆਰੇ ਮੇਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਿਆਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਚਿੱਤ ਆਵੇ ॥

see-ie piaaree meelo, djinhaan miliaan teeraa naam tchitt aavee.

*Gun ons die mensen te ontmoeten die aan Uw Naam doen
denken.*

- 'Naam' betekend in het algemeen veel meer dan het Nederlandse 'naam'.
Je moet daarbij meer denken aan 'identiteit'.

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ । ॥

naanak naam tcharh die kalaa, teeree phaanee sarbatt daa phalaa.
*O Nanak, dat de Naam altijd mag groeien! Dat in Uw wil 't
goede van alles zal overheersen!*

- 'Nanak' is de naam van de 1e van de 10 Sikh Goeroes.

- '...dat de Heilige Naam altijd.....'.

( ) Dit is het einde van de 'officiële' Ardaas. Wat nu volgt (in Ardaas +) is het lied van de Khalsa dat in de Sikh dienst direct na het lezen van de Ardaas voorafgaande aan de lezing van de Goeroe Granth Sahib wordt gezongen.

ਆਗਿਆ ਭਈ ਅਕਾਲ ਕੀ, ਤਬੈ ਚਲਾਯੇ ਪੰਥ ।

aagiaa pha-ie akaal kie, tabhèè tchalaajoo paranth.

Naar Gods gebod is de orde van de khalsa ontstaan.

- 'De Khalsa' zijn de geïnitieerde Sikhs, zij hebben Amrit genomen.

ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕਉ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਓ ਗ੍ਰੰਥ ।

sabh sikkhan ka-o hukam hèè, guroe maanioo granth.

*Alle sikhs word geboden de Granth als hun Goeroe te
beschouwen*

- 'De Granth' is de Goeroe Granth Sahib, het heilige schrift, de levende Goeroe van alle Sikhs.

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਮਾਨਿਓ, ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਦੇਹ ।

guroe granth djie maanioo, pragat guraan kie deeh.

Beschouw de Goeroe Granth als de belichaming van de Goeroes

- Het licht dat ook de 10 Sikh Goeroes bezielde wordt nu belichaamd door de Goeroe Granth Sahib.

ਜੇ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਮਿਲਬੇ ਚਹੈ, ਖੋਜ ਸਬਦਿ ਮਹਿ ਲੇਹ ।

joo prabh koo milboo tchahèè, khooj sabhad mhi leeh.

*Wil je God ontmoeten zoek Hem dan in de woorden van de
Goeroes.*

- 'De woorden van de Goeroes' zijn de teksten vervat in de Goeroe Granth Sahib.

- Dit wil zeggen dat degenen die de leer van de Goeroes willen kennen, de Goeroe Granth Sahib moeten lezen en de diepere betekenis dienen te

begrijpen van de gurbani geschreven in de Goeroe Granth Sahib.

ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ, ਆਕੀ ਰਹੇ ਨ ਕੋਇ ।

raadj kareega khaalsaa, aakie rahee na koo-i.

De khalsa regeren, niemand zal hun trotseren

ਖਵਾਰ ਹੋਏ ਸਭ ਮਿਲੇਂਗੇ, ਬਚੇ ਸ਼ਰਨ ਜੋ ਹੋਏ ॥

khwaar hoo-ee sabh mileengee, batchee sharan joo hoo-ee.

De verdoolden die terugkeren worden gered en krijgen bescherming.

- 'Verdoolden' zijn zij die het pad van gerechtigheid en rechtvaardigheid verlaten hebben.
- Bovenstaande (2) regels (het lied van de Khalsa) wordt gewoonlijk gezongen, niet geciteerd.
- Soms is dit de laatste zin en wordt hierna 'Bolee soo nihaal' (de allerlaatste regel) geroepen. Soms echter worden 4 onderstaande regels nog gezongen.

ਵਾਗਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਜਹਾਜ ਹੈ ਚੜ੍ਹੇ ਸੇ ਉਤਰੇ ਪਾਰ

waheguroe naam djahaadj hèè, tcharhee soo utaree paar.

De Waheguru mantra is de boot, iedereen die instapt komt aan de andere kant.

- Een 'mantra' is een woord of korte zin die 'eindeloos' herhaald wordt.

ਜੋ ਸ਼ਰਧਾ ਕਰ ਸੇਵਦੇ ਗੁਰ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨ ਹਾਰ ॥

djoo shardhaa kar seevadee gur paar utaraan haar.

De Goeroe zelf steekt diegene die zich God herinneren over.

- 'Zich God herinneren' wil zeggen God altijd in je gedachten hebben.

ਖੰਡਾ ਜਾ ਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਕਲਗੀ ਸੋਹੇ ਸੀਸ ॥

khanda djaa kee haath meen kalgie soohee sies

In zijn hand de khanda en op zijn hoofd de koninklijke pluim.

- De 'Khanda' is een dubbel snijdend zwaard.

ਸੈ ਹਮਰੀ ਰਖਸ਼ਾ ਕਰੇ ਕਲਗੀ ਧਰ ਜਗਦੀਸ਼ ॥

soo hamrie rakhshaa karee kalgie dhar djagdiesh

*De Goeroe beschermt ons, drager van de koninklijke pluim,
beschermer van de wereld.*

- Deze zin refereerd naar Goeroe Gobind Singh.
- Wellicht ook te vertalen met: 'Goeroe bescherm ons' als een wens of vraag.

ਬੋਲੇ ਸੇ ਨਿਹਾਲ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ । ॥

boolee soo nihaal, sat srie akaal.

Roep met overtuiging; 'De waarheid is eeuwig'.

- Deze zin is de gebruikelijke afsluiting van de Ardaas en wordt gewoonlijk 5x herhaald. 'Boolee soo nihaal' wordt door iemand zo lang mogelijk 'uitgerekt' geroepen waarop de 'Sangat' (aanwezige gemeenschap) antwoord met 'Sat srie akaal'.

Het idee achter deze Nederlandse vertaling van de Ardaas is dat hij a. Zo dicht mogelijk bij de originele tekst moeten liggen en b. In het Nederlands reciteerbaar moet zijn. Om dit te bereiken zijn soms de Punjabi begrippen (vooral namen en soms ook vergelijkingen) 'onvertaald' overgenomen. Wel zijn deze dan opgenomen in de uitleg bij elke regel en elke vers.

Bronnen gebruikt bij de Nederlandse vertaling van de Ardaas zijn:

1. Engelse vertaling van de website: sgpc.net
2. Engelse vertaling van de website: sgpc.net (Rehat Maryada)
3. Engelse vertaling door: Reshmi Mutiyar
4. Engelse vertaling door: Dr.Kulwant Singh Khokhar
5. Engelse vertaling door: Satwant & Manjit
6. Engelse vertaling van de website: Sikhs.nl
7. Engelse vertaling van de website: Gurbani101
8. Engelse vertaling door: Unknown I
9. Engelse vertaling door: Unknown II
10. Nederlandse Vertaling door: Lili Van Heers
11. Nederlandse Woord voor woord vertaling door: Sukhwant Singh.